

Χαρακτηριστικά της Απτικής Δυσλειτουργίας

Το παιδί με **απτική υπερευαισθησία** μπορεί να:

- Αντιδρά αρνητικά και με έντονο συναίσθημα προς το απαλό άγγιγμα, και μπορεί να εκδηλώσει άγχος, εχθρότητα, ή επιθετικότητα.
- Αποφεύγει το απαλό άγγιγμα, και ξύνει ή τρίβει το σημείο στο οποίο το έχουν αγγίξει.
- Αντιδρά αρνητικά και με έντονο συναίσθημα προς την πιθανότητα να έρθει σε επαφή με απαλό άγγιγμα. Μπορεί να φαίνεται φοβισμένος και να ενοχλείτε όταν άλλοι βρίσκονται σε κοντινή απόσταση ή όταν είναι αναγκασμένος να σταθεί σε γραμμή.
- Αντιδρά αρνητικά και με έντονο συναίσθημα όταν το πλησιάζουν από πίσω, ή όταν η επαφή γίνεται έξω από το οπτικό του πεδίο, π.χ. όταν το πόδι άλλου αγγίζει το δικό του κάτω από ένα τραπέζι ή μία κουβέρτα.
- Αποτραβιέται από απόπειρες φιλικών χτυπημάτων στην πλάτη ή χεριών, προπαντός εάν το άτομο αυτό δεν είναι ο γονέας ή ένας γνωστός. Το παιδί μπορεί να αποφεύγει το άγγιγμα κυριολεκτικά εκτός εάν προέρχεται από την μητέρα του (ή τον κύριο φροντιστή του).
- Προτιμάει το σφιχταγκάλιασμα παρά το φιλή. Μπορεί να αποζητάει την βαθιά πίεση του αγκαλιάσματος αλλά να προσπαθήσει να τρίψει το μάγουλο του για να διώξει το ενοχλητικό απαλό άγγιγμα του φιλιού.
- Αντιδράει υπερβολικά σε εμπειρίες σωματικού πόνου, π.χ. να κάνει μια επιφανειακή γραντζουνιά «μεγάλο ζήτημα». Μπορεί να συζητάει αυτό το θέμα για μέρες μετά. Μπορεί να είναι υποχόνδριος.
- Αντιδράει παρόμοια σε ανόμοια ερεθίσματα. Μια σταγόνα στο δέρμα του να φέρει την ίδια αντίδραση με ένα αγκάθι.
- Να αποφεύγει την επαφή με κάποιες υφές ή επιφάνειες, όπως κάποια υφάσματα, κουβέρτες, χαλιά, ή χνουδωτά ζωάκια.
- Να παραπονιέται για κάποια είδη ρουχισμού, όπως τα πολύ καινούργια ρούχα, τραχύς υφές, γιακά πουκαμίσου, ζιβάγκο μπλούζες, ζώνες, ελαστικό ζωνάρι παντελονιού, καπέλα, και κασκόλ.
- Να παραπονιέται για τις ραφές στις κάλτσες, μπορεί και να αποφεύγει να τις φοράει. Μπορεί να παραπονιέται για τα κορδόνια των παπουτσιών. Μπορεί να επιμένει να φοράει πέδιλα στις κρύες, βροχερές ημέρες του χειμώνα, ή μπότες στις ζεστές ημέρες του καλοκαιριού.
- Προτιμάει κοντομάνικα μπλουζάκια και κοντά παντελονάκια, και να αποφεύγει να φορέσει καπέλα και γάντια ακόμα και το χειμώνα, διότι δεν ανέχεται την επαφή των ρούχων με το δέρμα του.
- Προτιμάει μακριά μανίκια και παντελόνια και να επιμένει να φορέσει καπέλα και γάντια ακόμα και το καλοκαίρι, για να αποφύγει να εκθέσει το δέρμα σε τυχόν επαφή.
- δεν του αρέσει το άγγιγμα στο πρόσωπο και στο κεφάλι, όπως όταν του πλένουν το πρόσωπο.
- δεν του αρέσει το μπάνιο, ή επιμένει το νερό του μπάνιου να είναι υπερβολικά ζεστό ή κρύο.
- δεν του αρέσει να του κόβουν τα νύχια.

- Αποφεύγει το παιχνίδι μέσα από το οποίο μπορεί να λερωθεί, όπως ή άμμος, δαχτυλομπογιές, κόλλα, λάσπη, και πηλό.
- Είναι ιδιαίτερα σχολαστικός, βιάζεται αμέσως να πλύνει τα χέρια του ακόμα και όταν είναι ελάχιστα λερωμένα.
- Αποφεύγει να περπατήσει ξυπόλυτος επάνω σε γκαζόν ή σε άμμο.
- Περπατάει στις μύτες των ποδιών για να αποφύγει την επαφή με το έδαφος.
- Γαργαλιέται υπερβολικά.
- Αποφεύγει να δίνει φιλιά.
- Αντιστέκεται στο πλύσιμο των δοντιών και στις επισκέψεις στον οδοντίατρο.
- Είναι ιδιότροπος στο φαγητό, προτιμάει συγκεκριμένες υφές όπως τις τραγανές ή τις μουλιασμένες τροφές. δεν του αρέσουν τα απρόσμενα κομμάτια, π.χ. στην σάλτσα ντομάτας, σούπα λαχανικών.
- Αποφεύγει να τρώει ζεστές ή κρύες τροφές.
- Δείχνει αντίδραση «μάχης-αποφυγής» όταν του ανακατώνουν τα μαλλιά, π.χ. στο χτένισμα, στο πλύσιμο, στο κούρεμα, ή στο χαϊδεμα της κεφαλής.
- Αντιδράει αρνητικά όταν οι τρίχες του σώματος του (στα μπράτσα, στα πόδια, στο λαιμό, στο πρόσωπο, στη πλάτη) μετακινούνται και τρίβονται στην αντίθετη κατεύθυνση.

Για **αυτό-προστασία** μπορεί να εκδηλώσει τις παρακάτω συμπεριφορές:

- Να αποφεύγει τις ομάδες και να αντιστέκεται στο να πηγαίνει για παιχνίδι στα σπίτια άλλων παιδιών.
- Να συμπεριφέρεται άγρια στα κατοικίδια ζώα, ή να τα αποφεύγει.
- Να είναι πάντα οπλισμένος με ένα ξύλο, ένα παιχνίδι, ένα σχοινί, ή άλλο χειροκίνητο όπλο.
- Να παραμένει ακίνητο ή να κινείται ενάντια στην φορά της κίνηση κατά την διάρκεια ομαδικών κινητικών παιχνιδιών, έτσι ώστε να ελέγχει οπτικά την θέση των άλλων σε σχέση με τον εαυτό του.
- Να εκλογικεύει λεκτικά, και με κοινωνικά αποδεκτές συνθήκες, γιατί αποφεύγει τα απτικά ερεθίσματα, π.χ. «Η μαμά μου, μου είπε να μη λερώσω τα χέρια μου», ή «Είμαι αλλεργικός στον πούρε».

Το Παιδί με **Απτική Υποευαισθησία** μπορεί να :

- Φαίνεται ότι δεν αντιλαμβάνεται το άγγιγμα εκτός όταν είναι πολύ έντονο.
- δεν αντιλαμβάνεται ότι έχει λερωθεί το πρόσωπο του, προπαντός γύρω από το στόμα του και τη μύτη του, π.χ. όταν έχει ψίχουλα γύρω από το στόμα του, ή όταν τρέχει η μύτη του.
- Δείχνει ελάχιστη ή καθόλου αντίδραση στον πόνο από γραντζουνιές, χτυπήματα, ή ενέσεις.
- Κάνει άλλα παιδιά ή και ζώα να πονέσουν κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού, δίνοντας την εντύπωση ότι δεν μετανιώνει, αλλά στη πραγματικότητα δεν κατανοεί το πόνο που νιώθουν οι άλλοι.
- δεν καταλαβαίνει ότι κάτι του έπεσε στο έδαφος.

Το Παιδί με **Ανεπαρκή Απτική Διάκριση** μπορεί να:

- Φαίνεται ότι δεν αντιλαμβάνεται τα χέρια του, σα να είναι άγνωστα αντικείμενα.
- δεν μπορεί να αντιληφθεί σε πια σημεία του σώματος του τον έχουν αγγίξει χωρίς τη χρήση της όρασης του.
- Φοβάται το σκοτάδι.
- δεν μπορεί να εκτελέσει κάποιες κινητικές δραστηριότητες χωρίς οπτική βοήθεια, όπως να ανεβάσει το φερμουάρ, να κουμπώσει η να ξεκουμπώσει ρούχα.
- Είναι πάντα ντυμένος απρόσεχτα, π.χ. τα κορδόνια είναι άλυτα, και ή το ζωνάρι του παντελονιού του στριφογυρισμένο.
- Βάζει τα γάντια του ή τις κάλτσες του με ασυνήθιστο τρόπο.
- Δυσκολεύεται να συγκρατήσει και να χρησιμοποιήσει εργαλεία, όπως κυρομπογιές, ψαλίδι, και πιρούνι.
- Αποφεύγει τις απτικές εμπειρίες, όπως το να πιάνει παιχνίδια και εργαλεία που θα είχαν προσελκύσει άλλους.

Για ερεθισμό το παιδί με **απτική δυσλειτουργία** μπορεί να:

- Χρειάζεται να αγγίζει επαναλαμβανόμενα τις επιφάνειες και τις υφές που του παρέχουν ηρεμιστικές και ανακουφιστικές απτικές εμπειρίες, όπως μια αγαπημένη του κουβερτούλα.
- Φαίνεται να έχουν εμμονή με κάποιες επιφάνειες και υφές που για άλλους είναι υπερβολικά έντονες, έτσι ώστε να εκλάβουν δυνατές απτικές πληροφορίες.
- Έχουν την ανάγκη να αγγίζουν τα πάντα που βρίσκονται μπροστά τους, π.χ. πέφτουν επάνω και αγγίζουν άλλους, περνάνε τα χέρια τους επάνω από έπιπλα και τοίχους, και επεξεργάζονται με τα χέρια τους αντικείμενα που άλλα παιδιά κατανοούν ότι δεν είναι για άγγιγμα.
- Αναζητούν εμπειρίες με τις οποίες έχουν την ευκαιρία να λερωθούν, και εμπλέκονται με αυτές για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Τρίβει ή και δαγκώνει το δέρμα του σε υπερβολικό βαθμό.
- Διασκεδάει με τη δόνηση ή τη κίνηση που του παρέχει δυνατή αισθητηριακή τροφοδότηση.
- Προτιμάει πολύ πικάντικα ή υπερβολικά γλυκές τροφές.
- Χρησιμοποιεί το στόμα του για την εξερεύνηση αντικειμένων, ακόμα και μετά την ηλικία των δύο χρόνων. (Το στόμα παρέχει πιο έντονες πληροφορίες από τα χέρια)

το παιδί με **ανεπαρκή απτική αντίληψη** μπορεί να :

- Δυσκολεύεται να αντιληφθεί τις φυσικές ιδιότητες των αντικειμένων, όπως την υφή τους, το σχήμα τους, το μέγεθος τους, τη θερμοκρασία, ή τη σύσταση τους.
- Αδυνατεί να αναγνωρίσει γνωστά αντικείμενα μόνο με την αφή του, και χρειάζεται τη βοήθεια της μνήμης του, π.χ. όταν βάζει το χέρι στη τσέπη του, σ' ένα κουτί, η στο θρανίο του για να ψάξει για κάτι.

- Προτιμάει να είναι όρθιος παρά καθιστός, έτσι ώστε να εξασφαλίσει το οπτικό έλεγχο του περιβάλλοντος του.

Το παιδί με **ανεπαρκή αντίληψη του σώματος του** μπορεί να :

- Μη γνωρίζει που βρίσκονται τα μέλη του σώματος του ή πώς συσχετίζονται.
- Δυσκολεύετε να προσανατολίσει τα άνω άκρα, τα χέρια, τα κάτω άκρα, και τα πόδια του για να μπορέσει να ντυθεί.
- Αποφεύγει κινητικές εμπειρίες για να αποφύγει τα πιθανά απτικά ερεθίσματα.

Το παιδί με **ανεπαρκή κινητικό σχεδιασμό (δυσπραξία)** μπορεί να :

- Δυσκολεύετε στο να συλλάβει, να οργανώσει, και να εκτελέσει δραστηριότητες που περιέχουν μία διαδοχή κινήσεων του σώματος, όπως να κόβεις με ψαλίδι ή να κάνεις ποδήλατο. Καινούργιες εμπειρίες και γνωστές εμπειρίες είναι πιθανότατα δύσκολες.
- Μη κατέχει επαρκή δεξιότητες αυτό-εξυπηρέτησης, και χρειάζεται πάντα κάποιον άλλο να το κινητοποιήσει.
- Έχει ανεπαρκή έλεγχο αδρής κινητικότητας που είναι απαραίτητος για να τρέξει, για να σκαρφαλώσει, και για να πηδήξει.
- Έχει ανεπαρκή έλεγχο λεπτής κινητικότητας στα δάχτυλα του χεριού που είναι απαραίτητος για δραστηριότητες που απαιτούν ακριβή χειρισμό, στα δάχτυλα των ποδιών για μπορέσουν να γραπώσουν τα πέδιλα ή για να μπορέσει να περπατήσει ξυπόλητος, και στους μύες του στόματος του για να μπορέσει να μασήσει και να μιλήσει.
- Είναι απρόσεκτος όταν τρώει και λερώνεται συχνά.
- Έχει ανεπαρκή συντονισμό ματιού-χεριού.

Το παιδί με **ανεπαρκή οπτική αντίληψη** μπορεί να :

- Αδυνατεί να ερμηνεύσει την υφή των αντικειμένων με το που τα βλέπει.
- Δυσκολεύεται να συγκρίνει όμοια αντικείμενα.

τα προβλήματα στη σχολική απόδοση μπορεί να αποδίδονται στο ότι :

- Μπορεί να διασπάται η προσοχή του, να είναι απρόσεκτος, και να κινείται όταν η συγκέντρωση είναι μια απαραίτητη προϋπόθεση.
- Μπορεί να έχει περιορισμένο λεξιλόγιο λόγω της απειρίας του με απτικά ερεθίσματα.
- Να αποφεύγει τις δραστηριότητες των εικαστικών, της επιστήμης, της μουσικής, και της γυμναστικής.

Το παιδί που έχει **ανεπαρκή συναισθηματική ασφάλεια και ανεπαρκή κοινωνικές δεξιότητες** μπορεί να :

- Εκδηλώνει συμπεριφορά που φαίνεται εγωιστική ή δύσκολη όταν στην πραγματικότητα είναι μια αντίδραση σε απτικό ερέθισμα.
- Είναι εχθρικό, επιθετικό, και πειστικό, λεκτικά και σωματικά χωρίς κάποιο εμφανή λόγο.
- Συμπεριφέρεται σαν ο γελωτοποιός της τάξης του.
- Δίνει την εντύπωση ότι είναι πεισματάρης, στενόμυαλος, και καθόλου ελαστικός.
- Μη του αρέσουν οι εκπλήξεις.
- Έχει περιορισμένη φαντασία.
- Δυσκολεύεται να δημιουργήσει θερμές συνδετικές σχέσεις με τους άλλους. Δυσκολεύεται σε κοινωνικές δραστηριότητες, μπορεί να είναι μοναχικός τύπος, με ελάχιστους φίλους.

Χαρακτηριστικά Αιθουσαίας Δυσλειτουργίας

Το υπερευαίσθητο παιδί που **δεν ανέχεται τη κίνηση** μπορεί να:

- Δυσανασχετεί σε δραστηριότητες του παιδότοπου, όπως τις κούνιες, το στριφογύρισμα, και τις τσουλήθρες.
- Είναι προσεκτικός, κινείται προσεκτικά και ληθαργικά, διστάζει να ρισκάρει.
- Να φαίνεται φοβητσιάρης.
- Φαίνεται πεισματάρης και μη συνεργάσιμος.
- δεν αισθάνεται άνετα μέσα σε ασανσέρ και σε κυλιόμενες σκάλες, ίσως λόγο του ότι το πιάνει κάτι σαν ναυτία.
- Απαιτεί συνεχόμενη σωματική υποστήριξη από έναν έμπιστο ενήλικα.

Το παιδί με **βαρυντική ανασφάλεια** μπορεί να :

- Έχει υπερβολική φοβία ότι θα πέσει, ακόμα και όταν δεν υπάρχει αληθινός κίνδυνος για κάτι τέτοιο. Η εμπειρία αυτού του φόβου είναι αυτή του αρχέγονου φόβου.
- Φοβάται τα ύψη, ακόμα και σε ελάχιστα ανασηκωμένες επιφάνειες. το παιδί μπορεί να αποφεύγει να περπατάει σε πεζούλι ή να πηδάει από το τελευταίο σκαλοπάτι.
- Αγχώνεται όταν τα πόδια ανασηκώνονται από το έδαφος, έχοντας την αίσθηση ότι ακόμα και η μικρότερη κίνηση θα την σπρώξει στο διάστημα.
- Φοβάται ν' ανεβαίνει ή να κατεβαίνει τα σκαλοπάτια, και κρατάει σφιχτά την κουπαστή.
- Απειλείτε όταν το κεφάλι του αναποδογυρίζεται ή όταν λυγίζει στο πλάι, π.χ. όταν πλένουμε τα μαλλιά στο νεροχύτη.
- Φοβάται όταν κάποιος το μετακινεί, π.χ. όταν η δασκάλα μετακινεί την καρέκλα του για να το φέρει πιο κοντά στο θρανίο ή το τραπέζι.
- Για αυτό προστασία, προσπαθεί να χειριστεί το περιβάλλον και άλλους ανθρώπους.

Το υποευαίσθητο παιδί με **αυξημένη ανοχή για κίνηση** μπορεί να:

- Χρειάζεται να κινείται, όσο πιο πολύ μπορεί, έτσι ώστε να μπορεί να λειτουργεί. Μπορεί να δυσκολεύετε να παραμείνει ακίνητο η να μείνει καθιστό στη καρέκλα του.
- Επαναλαμβανόμενα να κουνάει το κεφάλι του, να λικνίζεται μπρος πίσω, και να πηδάει πάνω κάτω.
- Αναζητάει έντονες κινητικές εμπειρίες, όπως να πηδάει επάνω στα έπιπλα, να χρησιμοποιεί κουνιστή καρέκλα, να γυρνάει σε καρέκλα γραφείου, να αναποδογυρίζει το σώμα του, ή να βάζει το κεφάλι του στο πάτωμα και να στριφογυρίζει επάνω σ' αυτό.
- Απολαμβάνει εξοπλισμό στο παιδότοπο που παρέχει την αίσθηση της γρήγορης κίνησης και της στροφικής κίνησης, ή αναζητάει γρήγορα και "τρομακτικά" παιχνίδια στο πάρκο αναψυχής.
- δεν ζαλίζεται, ακόμα και μετά από στριφογύρισμα για μεγάλη διάρκεια.

- Απολαμβάνει να κάνει κούνια πολύ ψηλά και /ή για μεγάλα διαστήματα.
- Του αρέσουν οι τραμπάλες, ή τα τραμπολίνο σε μεγαλύτερο βαθμό από άλλα παιδιά.

Το παιδί που δυσκολεύεται με τη **κίνηση, την ισορροπία, και τη στάση** μπορεί να :

- Χάνει εύκολα την ισορροπία του ενώ αναβαίνει τις σκάλες, κάνει ποδήλατο, σηκώνεται στις μύτες των ποδιών για να φτάσει κάτι, όταν πηδάει, όταν χοροπηδάει, ισορροπεί σ' ένα πόδι, ή όταν στέκεται όρθιο με τα μάτια κλειστά.
- Κινείται με ελάχιστο συντονισμό και αδεξιότητα.
- Είναι ανήσυχος και απρόσεκτος.

Το παιδί με χαμηλό **μυϊκό τόνο** μπορεί να :

- Έχει ένα χαλαρό και χυμένο σώμα.
- Είναι χαλαρό όταν το σηκώνεις επάνω, όταν του κινείς τα άκρα για να το βοηθήσεις να ντυθεί, ή όταν το βοηθάς να ισορροπήσει επάνω σε μία τραμπάλα.
- Χύνεται ή απλώνεται όταν κάθετε σε μια καρέκλα ή επάνω σ' ένα τραπέζι που είναι μπροστά του, προτιμάει ξαπλώσει από το να είναι να κάθετε με καλή στάση, και συνέχεια γέρνει το κεφάλι του για στήριγμα επάνω στη παλάμη ή το αντιβράχιο του.
- Δυσκολεύεται να διατηρήσει το κεφάλι, τα κάτω και τα άνω άκρα στον αέρα ταυτοχρόνως ενώ είναι ξαπλωμένο ανάσκελα.
- Κάθεται στο πάτωμα με τα κάτω άκρα σε "W" θέση, έτσι ώστε να σταθεροποιήσει τον εαυτό του.
- Δυσκολεύεται με τη χρήση χερουλιών και λαβών που απαιτούν πίεση, και συνήθως κρατάει πολύ χαλαρά "εργαλεία" όπως, μολύβια, ψαλίδι, ή κουτάλια.
- Συγκρατεί αντικείμενα με σφιχτά και άκαμπτα (για υποκατάστατο της χαλαρότητας).
- Έχει προβλήματα με τη πέψη και άλλες λειτουργίες του σώματος, όπως συχνή δυσκοιλιότητα και ανεπαρκής έλεγχος της κύστης.
- Κουράζεται εύκολα κατά τη διάρκεια σωματικών δραστηριοτήτων, και όταν βγαίνει για εκδρομές.
- Αδυνατεί να προλάβει τον εαυτό του πριν πέσει.

Το παιδί με ανεπαρκή **αμφίπλευρο συντονισμό** μπορεί να:

- Μην είχε μπουσουλίζει όταν ήταν βρέφος.
- Έχει ελλιπή αντίληψη του σώματος του.
- Έχει ανεπαρκής δεξιότητες αδρής κινητικότητας και να σκοντάφτει συχνά, ή να είναι αδέξιος με αθλητικά παιχνίδια. Είναι σαν να έχει "δυο αριστερά πόδια".
- Έχει ανεπαρκής δεξιότητες λεπτής κινητικότητας και δυσκολεύεται στη χρήση εργαλείων όπως κουτάλι /πιρούνι /μαχαίρι, κυρομπογιές, μολύβια, και χτένες.

- Δυσκολεύεται να συντονίσει και τα δυο του χέρια ή και τα δυο του πόδια να συνεργαστούν, για δραστηριότητες όπως να χοροπηδάει επάνω κάτω ή για να πιάσει και να πετάξει μια μπάλα.
- Δυσκολεύεται στη χρήση του ενός ποδιού ή ενός χεριού ως βοηθητικό, για δραστηριότητες όπως, να στέκεται στο ένα πόδι έτσι ώστε να κλωτσήσει μια μπάλα με το άλλο ή να συγκρατήσει σταθερά ένα φύλλο χαρτιού για να γράψει ή για να κόψει.
- Δυσκολεύεται στη ομαλή χρήση των δυο χεριών αλληλοδιαδοχικά, όπως όταν χτυπάμε ρυθμικά όργανα μαζί για κρατήσουμε έναν μουσικό ρυθμό.
- Μην έχει καθορίσει το κυρίαρχο χέρι ως την ηλικία των τεσσάρων ή πέντε χρόνων. Το παιδί εναλλάσσει χέρι για να ζωγραφίζει, να βάφει, και να γράφει, ή μπορεί να αλλάζει το στυλό, τη κυρομπογιά ή το μολύβι από το ένα χέρι στο άλλο κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας.
- Αποφεύγει να περάσει τη μέση γραμμή του σώματος. Το παιδί μπορεί να μεταφέρει το πινέλο από το ένα χέρι στο άλλο ενώ βάφει μια οριζόντια γραμμή, ή δυσκολεύεται να αγγίξει το αντίθετο χέρι της κατά τη διάρκεια παιχνιδιού μίμησης.
- Δυσκολεύεται στην οργάνωση και με δομημένες δραστηριότητες.

Το παιδί με **ανεπαρκής επεξεργασία ακουστικού λόγου** μπορεί να :

- Μην αντιλαμβάνεται τη πηγή των ήχων και μπορεί να κοιτάει γύρω του για να εξακριβώσει από που προέρχονται.
- Δυσκολεύεται να αναγνωρίσει φωνές, ή να διακρίνει διάφορους ήχους, όπως τη διαφορά ανάμεσα “χώρους” και “χορούς”.
- Αδυνατεί να εστιαστεί σε μία φωνή ή ήχο χωρίς να διασπάται η προσοχή του από άλλους ήχους.
- Δυσανασχετεί με δυνατούς, απρόσμενους, μεταλλικούς, ή υψηλής τάσης ήχους, ή από ήχους που δεν ενοχλούν άλλους.
- Δυσκολεύεται στο να προσέξει, να κατανοήσει, ή να θυμηθεί αυτά που διαβάζει ή που ακούει. Μπορεί να παρερμηνεύει απαιτήσεις, να ζητάει επανάληψη, και να μπορεί να ακολουθήσει μόνο μια ή δυο οδηγίες στη σειρά.
- Κοιτάει τους άλλους πριν απαντήσει.
- Δυσκολεύεται να βάλει τις σκέψεις του σε ομιλούμενες ή γραπτές λέξεις.
- Μιλάει “εκτός θέματος”, π.χ. να μιλάει για τη καινούργια της μπλούζα ενώ οι άλλοι μιλούν για ένα ποδοσφαιρικό παιχνίδι.
- Δυσκολεύεται στο “να κλείσει τον κύκλο επικοινωνίας” π.χ. να απαντά στις δηλώσεις και στις ερωτήσεις των άλλων.
- Δυσκολεύεται να διορθώσει ή να αλλάξει αυτό που είπε έτσι ώστε να γίνει κατανοητή.
- Έχει περιορισμένο λεξιλόγιο και χρησιμοποιεί ανώριμη γραμματική και συντακτικό.
- Δυσκολεύεται στο διάβασμα (δυσλεξία), προπαντός όταν διαβάζει δυνατά.
- Δυσκολεύεται στο να κάνει ομοιοκαταληξίες.
- Δυσκολεύεται στην ομιλία και στην άρθρωση.

- οι λεκτικές του ικανότητες βελτιώνονται μετά από έντονη κινητική δραστηριότητα.

Το παιδί με ανεπαρκή **οπτικό χωρική επεξεργασία** μπορεί να :

- Κρύβει τα μάτια για να αποφύγει να δει κάτι, κλείνει ή σκεπάζει ένα μάτι.
- Εκφράζεται ότι βλέπει διπλά.
- Δυσκολεύεται να μετατοπίσει το βλέμμα του από το ένα αντικείμενο στο άλλο, όπως όταν κοιτάει από το πίνακα στο χαρτί επάνω στο θρανίο του.
- Γυρνάει ή λυγίζει το κεφάλι του καθώς διαβάζει.
- Δυσκολεύεται να ακολουθήσει ένα κινούμενο αντικείμενο, όπως μια μπάλα του πινγκ-πονγκ, ή να ακολουθήσει τη συνέχεια μιας γραμμής λέξεων.
- Μην κατανοεί αυτά που διαβάζει ή γρήγορα χάνει το ενδιαφέρον του.
- Μπερδεύει τις ομοιότητες και τις διαφορές σε εικόνες, λέξεις, σύμβολα, και αντικείμενα.
- Παραλείπει λέξεις ή αριθμούς και χάνει τη σειρά του ενώ διαβάζει και γράφει.
- Δυσκολεύεται με τις σχολικές εργασίες που περιλαμβάνουν τη σταθερότητα των γραμμάτων, τις σωστές αποστάσεις γραμμάτων και λέξεων, και τοποθέτηση σε σειρά των αριθμών.
- Δυσκολεύεται στις δραστηριότητες λεπτής κινητικότητας που περιλαμβάνουν χωρικούς συσχετισμούς, όπως τοποθετώντας τα σωστά κομμάτια στο πάζλ και να κόβεις επάνω σε γραμμές.
- Αδυνατεί να προσανατολίσει σωστά τις ζωγραφιές του επάνω στη σελίδα.
- Δυσκολεύεται στο να κρίνει σωστά τούς χωρικούς συσχετισμούς των αντικειμένων μέσα στο χώρο, και έτσι πάντα συγκρούεται με έπιπλα ή παραπατάει στις σκάλες ή στα πεζούλια.
- Μπερδεύει το αριστερό με το δεξί, δεν έχει καλή αίσθηση της κατεύθυνσης, και συχνά ξεκινάει από λάθος κατεύθυνση.
- Μην κατανοεί τις έννοιες επάνω /κάτω, πριν /μετά, και πρώτο/ δεύτερο.
- Αντιστρέφει γράμματα ή λέξεις όταν διαβάζει ή όταν γράφει.
- Αδυνατεί να οραματιστεί αυτό που διαβάζει. Δυσκολεύεται να ανακαλέσει νοητικά οράματα αντικειμένων και ανθρώπων, έτσι ώστε να μη μπορεί να συσχετίσει εικόνες και λέξεις με τη πραγματικότητα.
- Αγχώνεται ή να δυσανασχετεί με κινούμενα αντικείμενα οι άνθρωπος.
- Κουράζεται εύκολα κατά τη διάρκεια σχολικής εργασίας.
- Αποφεύγει τη σχολική συμμετοχή και τις ομαδικές δραστηριότητες στις οποίες είναι απαραίτητη ή κίνηση.

Το παιδί με ανεπαρκή **κινητικό σχεδιασμό** μπορεί να :

- Δυσκολεύεται συλλάβει μια ιδέα, να οργανώσει και να αποτελειώσει μια διαδοχή άγνωστων κινήσεων.

- Αδυνατεί να γενικεύσει αυτά τα οποία ήδη γνωρίζει έτσι ώστε να αποτελειώσει μια καινούργια δραστηριότητα.

Το παιδί που είναι **συναισθηματικά ανασφαλή** μπορεί να :

- Απογοητεύεται εύκολα και να τα παρατάει γρήγορα.
- Διστάζει να δοκιμάσει νέες δραστηριότητες.
- Έχει ελάχιστη ανοχή για πιθανόν αγχωτικές καταστάσεις.
- Έχει χαμηλή αυτό-πεποίθηση.
- Εκνευρίζεται όταν είναι με άλλους, και μπορεί να αποφεύγει τους ανθρώπους.
- Δυσκολεύεται να κάνει καινούργιους φίλους και να συσχετιστεί με συνομήλικους του.

Χαρακτηριστικά της Ιδιοδεκτικής Δυσλειτουργίας

Για **αισθητηριακή τροφοδότηση**, το παιδί με δυσλειτουργία μπορεί να :

- Πέφτει και να συγκρούεται σκόπιμα, επάνω σε αντικείμενα π.χ. να πηδάει από ψηλά επίπεδα, να κάνει βουτιά μέσα σε φύλλα, ή να βάζει τρικλοποδιά και να ρίχνει κάτω άλλους.
- Χτυπάει δυνατά τα πόδια του στο έδαφος όταν περπατάει.
- Κλωτσάει τις φτέρνες του στην καρέκλα ή στο έδαφος.
- Χτυπάει μία ξύλινη βέργα ή κάποιο άλλο αντικείμενο τον τοίχο ή το φράχτη ενώ περπατάει.
- Τρίβει τα χέρια του στο τραπέζι, να δαγκώνει ή να θηλάζει τα δάχτυλα του.
- Του αρέσει να το τυλίγουν σαν φάσκιωμα, με μια κουβέρτα το βράδυ.
- Προτιμάει τα κορδόνια, οι κουκούλες, και οι ζώνες να είναι σφιχτά δεμένες.
- Μασάει συνεχώς αντικείμενα, όπως το γιακά της μπλούζας του, και τα μανίκια, τα κορδόνια της κουκούλας του, τα μολύβια, τα παιχνίδια, και τσίχλα.

Το παιδί με ανεπαρκή **αντίληψη σώματος, κινητικό σχεδιασμό, και κινητικό έλεγχο** μπορεί να :

- Δυσκολεύετε να σχεδιάσει και να εκτελέσει κίνηση. Κινητικές δραστηριότητες όπως το να ελέγχει και να ρυθμίζει την προσαρμογή του γιακά του ή να φορέσει τα γυαλιά του μπορεί να είναι ιδιαίτερα δύσκολες όταν το παιδί δεν βλέπει τι κάνει.
- Δυσκολεύεται στο να στήσει το σώμα, όπως όταν κάποιος το βοηθάει να βάλει το παλτό του, ή όταν προσπαθεί ο ίδιος να ντυθεί ή αν ξεντυθεί.
- Δυσκολεύεται να καταλάβει που βρίσκεται το σώμα του σε σχέση με αντικείμενα και άλλους ανθρώπους, γι' αυτό το λόγο πέφτει συχνά, σκοντάφτει, και πέφτει επάνω σε αντικείμενα.

Το παιδί με ανεπαρκή **διαβάθμιση κίνησης** μπορεί να :

- Κάμψει ή να εκτείνει τους μύες του λιγότερο ή περισσότερο από το απαραίτητο για δραστηριότητες όπως να περάσει τα χέρια του μέσα στα μανίκια, ή για να σκαρφαλώσει.
- Κρατάει μολύβια και κυρομπογιές τόσο χαλαρά ώστε να μη μπορεί να αφήσει έντονο σημάδι ή τόσο σφιχτά που σπάει ή μύτη.
- Παράγει απρόσεκτες εργασίες που συνήθως έχουν και μεγάλες τρύπες από το σβήσιμο.
- Συχνά σπάει εύθραυστα αντικείμενα, και έχεις την αίσθηση ότι θα κάνε ζημία.
- Σπάει αντικείμενα που χρειάζονται απλό χειρισμό, όπως οι διακόπτες των φωτιστικών, τσιμπιδάκια/ μπαρέτες, και παιχνίδια που χρειάζεται να συναρμολογήσεις και να τα αποσυναρμολογήσεις.

- Ανασηκώνει ένα αντικείμενο με περισσότερη δύναμη από την απαραίτητη, όπως ένα ποτήρι γάλα, το οποίο καταλήγει στον αέρα.
- Ανασηκώνει ένα αντικείμενο με λιγότερη δύναμη από την απαραίτητη – και έτσι δεν μπορεί να το σηκώσει. Παραπονιέται ότι κάποια αντικείμενα είναι “πολύ βαριά”, όπως οι μπότες του ή κάποια παιχνίδια.
- Δυσκολεύεται να συγκρατήσει ή να σηκώσει αντικείμενα όταν δεν έχουν όμοιο βάρος. Δεν έχει κατανοήσει τις έννοιες “βαρύ” και “ελαφρύ”.

Το παιδί με **στασική αστάθεια** μπορεί να :

- Έχει ανεπαρκή στάση.
- Στηρίζει το κεφάλι του στα χέρια του όταν εργάζεται στο θρανίο του.
- Βουλιάζει όταν κάθεται στη καρέκλα του, στο τραπέζι, ή όταν κάθεται στο πάτωμα.
- Κάθεται στην άκρη της καρέκλας του και να βάζει ένα πόδι στο πάτωμα για πρόσθετη σταθερότητα.
- Αδύνατη να διατηρήσει την ισορροπία του ενώ στέκεται σε ένα πόδι.

Το παιδί με **συναισθηματική ανασφάλεια** μπορεί να :

- Απέχει από φυσιολογικές κινητικές δραστηριότητες διότι το κάνουν να αισθάνεται ανεπαρκή.
- Είναι άκαμπτος, και να θέλει να συμμετέχει μόνο σε δραστηριότητες που κατέχει και να αντιστέκεται σε καινούργιες σωματικές προκλήσεις.
- Έχει έλλειψη αυτό- πεποίθησης, και να λέει “δεν μπορώ να το κάνω αυτό” πριν προσπαθήσει.
- Είναι άκαμπτος σε άγνωστες καταστάσεις.